

Mazowieckie cietrzewie mają się dobrze

2016-01-28

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie co roku realizuje projekty z zakresu ochrony czynnej, chroniąc zarówno poszczególne gatunki zwierząt i roślin, jak i najcenniejsze siedliska. Od 2010 r. dzięki dofinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie prowadzone są m.in. działania w ramach projektu „Czynna ochrona populacji cietrzewia *Tetrao tetrix* na Równinie Kurpiowskiej w granicach województwa mazowieckiego”. Jednym z elementów projektu jest monitoring populacji dzięki czemu wiadomo, że w czasie realizowania zadań ochronnych liczebność cietrzewi wzrosła z 5 kogutów w roku 2010 do 10-12 w roku 2015.

Podczas realizacji projektu stwierdzono, że do najważniejszych zagrożeń dla mazowieckiej populacji cietrzewia należy zaliczyć obecność drapieżników. Stąd jednym z działań podejmowanych konsekwentnie od kilku lat na tym obszarze jest odstrzał ssaków drapieżnych – głównie lisów. Skuteczność tych zabiegów była możliwa dzięki nawiązaniu współpracy z miejscowym kołem łowieckim.

Jednocześnie prowadzone są działania poprawiające warunki siedliskowe dla cietrzewia polegające na kształtowaniu ekotonów poprzez stopniowe przerzedzanie drzewostanu na głębokość 100 m od jego granicy. Ponadto w ramach innych działań na 70 ha usunięto naloty brzozone, odsłaniając roślinność wysokotorfowiskową, w tym krzewinki wrzosowate. W ten sposób stworzono optymalne warunki dla cietrzewi – wczesne stadia sukcesji lasu, z dostatkami liści, pączków, kwiatostanów i jagód stanowiących ważny element diety ptaków.

Regularnie pozyskiwane są informacje pochodzące z monitoringu populacji (2 kontrole wiosenne, jesienne oraz zimowa), które pozwalają analizować skuteczność podejmowanych działań. Wyniki monitoringu oraz obserwacje prowadzone przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, myśliwych i leśników wskazują, że liczebność cietrzewi w okresie realizacji projektu wzrosła o ponad 100%, co jest ewenementem w skali kraju, gdyż pozostałe populacje notują przeważnie silny spadek. Realizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Warszawie działania pokazują, że za pomocą niewielkich nakładów finansowych można skutecznie chronić cietrzewia.

Obecnie większość ostoi cietrzewia w Polsce jest już silnie izolowana przestrzennie. Wyniki badań genetycznych uzyskane przez Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków w ramach projektu poświęconego ochronie cietrzewi w Puszczy Knyszyńskiej wskazują, że kurpiowska populacja charakteryzuje się wyjątkowo niską zmiennością genetyczną. W związku z tym planowane są wsiedlenia cietrzewi na tym terenie, co wzbogaci pulę genetyczną populacji.

